

Ağustos'ta cari açığa gerileme süreci başladı...

11 Ekim 2023

Ağustos'ta cari açık 619 milyon \$ açık verilirken, 12-aylık birikimli açık 59,1 milyar \$'dan 57,0 milyar \$'a geriledi. Ağustos'ta cari açık 619 milyon \$ seviyesinde gerçekleşirken, medyan Piyasa beklentisi 625 milyon \$, bizim beklentimiz 250 milyon \$'lık açığa işaret ediyordu. Bu sonuçla 12-aylık birikimli cari açık 59,1 milyar \$'dan 57,0 milyar \$'a geriledi. Ocak-Ağustos döneminde 43,1 milyar \$'a ulaşan cari açık geçen yılın aynı dönemindeki 35,1 milyar \$'ın oldukça üzerinde bir rakama işaret ediyor.

Rezervlerdeki artış eğilimi Haziran ve Temmuz'dan sonra Ağustos'ta da sürdü. Ağustos'ta 0,6 milyar \$'lık cari açığa rağmen 5,1 milyar \$ rezerv artışı gerçekleşti. Bu artışın kaynaklarına bakıldığında, sadece 1,2 milyar \$'lık kısmının konvansiyonel yollardan, 4,5 milyar \$'lık kısmının ise net-hata-ve-noksan kalemi kanalıyla geldiği görülüyor. Böylece uluslararası rezervlerde Haziran'daki 11,2 milyar \$ ve Temmuz'daki 2,8 milyar \$'lık artışlarla birlikte son 3 aydaki artış kabaca 19 milyar \$'a ulaşmış durumda. Uluslararası rezervler ilk 5 aylık dönemde ise yaklaşık 38 milyar \$ azalmıştı. Ocak-Ağustos döneminde 43,1 milyar \$'lık cari açığa karşılık, sermaye hesabından 21,6 milyar \$, net-hata-noksan kalemi üzerinden 3,1 milyar \$ olmak üzere toplam 24,7 milyar \$ girişle birlikte uluslararası rezervlerde 18,6 milyar \$ azalış yaşandı. Bu dönemde en önemli finansman kalemi 13,2 milyar \$ ile mevduat artışı olurken, portföy yatırımları kanalından son 3 aydaki 3,9 milyar \$'lık girişlerin yardımına rağmen sadece 0,9 milyar \$'lık bir katkı sağlandı.

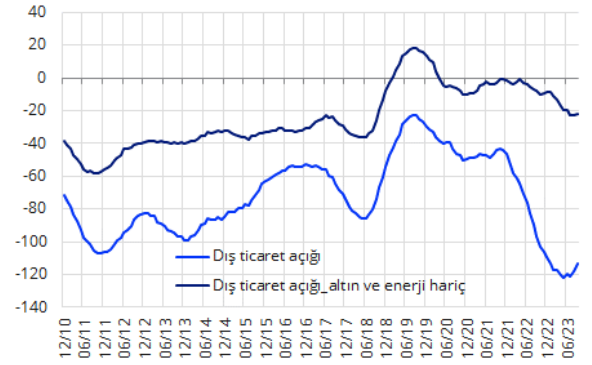
Cari açığa düşüş sürecinin yılın geri kalanında da sürmesini bekliyoruz. Ocak-Ağustos döneminde aylık ortalama 10 milyar \$'ı aşan dış ticaret açığı Ticaret Bakanlığı'nın geçici verilerine göre eylül ayında 5,0 milyar \$'a geriledi. 2022'nin eylül ayındaki dış ticaret açığı da 9,6 milyar \$ idi. Böylece, 12-aylık birikimli cari açığa da 57,0 milyar \$'dan 52,5-53,0 milyar \$'a doğru kayda değer bir gerileme yaşanmasını bekliyoruz. Eylül ayında dış ticaret açığındaki bu gerileme büyük ölçüde ithalat kaynaklı olsa da, bu düşüş iç talebin bir göstergesi olarak yatırım ve tüketim mali ithalatından ziyade ara malı ithalatından kaynaklandı. İlerleyen aylarda iç talepteki muhtemel yavaşlama tüketim ve yatırım mali ithalatını da yavaşlatarak cari açıktaki iyileşmeyi destekleyebilir. Öte yandan, ara malı ithalatında Eylül'deki sert düşüşün ilerleyen aylarda bir ölçüde telafi edilebileceğini düşünüyoruz. Bu telafinin gerçekleşmeyip düşüşün bir trende dönüşmesi ihracat potansiyeli açısından olumsuz sinyaller verecektir. Bu faktörlere ek olarak, enerji ve net altın ithalatındaki iyileşmeyi de dikkate aldığımızda, **12-aylık birikimli cari açığın sene sonunda yaklaşık 50 milyar \$ (veya bir miktar altı), 2024'ün ilk çeyreği itibarıyla de 40-45 milyar \$ seviyelerine gerileyebileceği yönündeki tahminimizi koruyoruz.**

Tablo 1: Cari açığın finansmanı, özet tablo (Milyar \$)

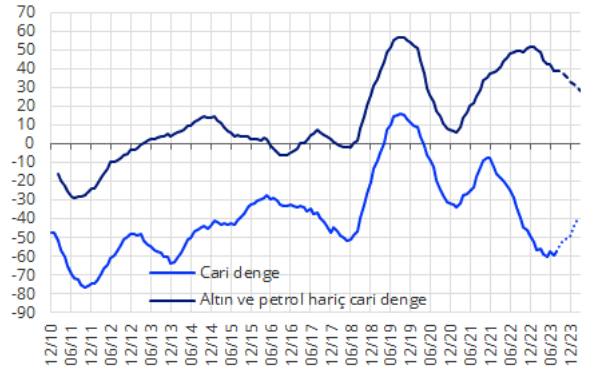
	Aylık		Yılbaşıdan beri		12-aylık
	Ağustos 2023	Ağustos 2023	Ağustos 2023	Ağustos 2023	
Cari Açık	0.6	2.8	43.1	35.1	57.0
Sermaye Hesabı	1.2	10.9	21.6	19.0	37.8
Doğrudan Yatırımlar	0.1	0.7	2.6	5.4	5.6
Portföy Yatırımlar	0.9	0.8	0.9	-11.4	-1.2
Krediler	0.8	2.2	2.5	4.5	1.8
Mevduat	0.3	5.8	13.2	17.4	31.7
Ticari Krediler	-0.9	1.4	2.2	2.9	-0.1
Net Hata Noksan	4.6	2.6	3.1	18.9	10.1
Rezerv Varlıklar	5.1	10.8	-18.6	2.9	-9.2

Kaynak: TCMB, Gedik Yatırım

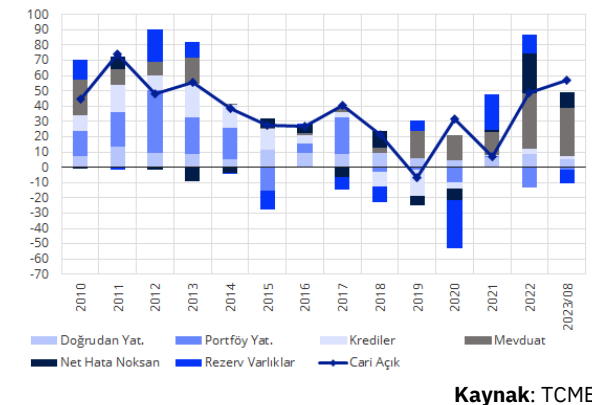
Grafik 1: Dış ticaret açığı (Milyar \$)

Grafik 2: Cari denge, 12-ay birikimli (Milyar \$)

Grafik 3: Cari açığın finansmanı (Milyar \$)

Serkan Gönençler
Başekonomistserkan.gonencler@gedik.com
+90 216 453 00 00 / 2841

Lütfen raporun sonundaki yasal uyarıları göz önünde bulundurunuz.

TABLO 2: Ödemeler Dengesi (Milyar \$)

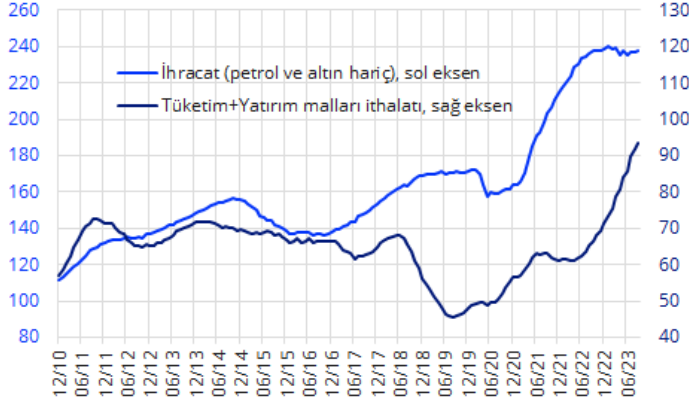
	Aylık		Yılbaşından beri		12-aylık	
	Ağustos 2023	Ağustos 2023	Ağustos 2023	Ağustos 2023	Ağustos 2023	Temmuz 2023
Cari İşlemler Hesabı	-0.6	-2.8	-43.1	-35.1	-57.0	-59.1
Dış Ticaret Dengesi (OIB Tanımlı)	-7.1	-9.7	-68.7	-59.9	-98.4	-101.0
Dış Ticaret Dengesi	-8.7	-11.3	-82.3	-73.5	-118.3	-120.9
Bavul Ticareti, Navlun, vb.	1.6	1.6	13.6	13.7	19.9	19.9
Hizmetler Dengesi	7.3	7.5	33.1	31.6	51.2	51.5
Gelir Dengesi	-0.9	-0.7	-7.8	-6.2	-10.2	-10.0
Cari Transferler	0.1	0.0	0.3	-0.6	0.5	0.4
Finans Hesapları; rezervler hariç (-)	-1.2	-10.9	-21.6	-19.0	-37.8	-47.5
Doğrudan Yatırımlar (-)	-0.1	-0.7	-2.6	-5.4	-5.6	-6.2
Net Varlık Edinimi (-)	0.5	0.3	3.7	3.2	5.4	5.1
Net Yükümlülük Oluşumu	0.6	1.0	6.3	8.7	11.0	11.3
Portföy Yatırımları (-)	-0.9	-0.8	-0.9	11.4	1.2	1.3
Net Varlık Edinimi (-)	-0.5	0.0	1.2	4.4	1.3	1.8
Net Yükümlülük Oluşumu	0.4	0.8	2.2	-7.0	0.1	0.5
Hisse senedi	-0.1	0.8	0.1	-2.8	-1.1	-0.2
Devlet tahvili	0.4	0.0	0.4	-1.9	0.1	-0.3
Eurobono (kamu)	0.0	0.0	3.7	1.5	7.2	7.2
Eurobono (bankalar)	0.2	0.0	0.1	-4.0	-3.8	-3.9
Eurobono (şirketler)	0.0	0.0	-2.1	0.3	-2.3	-2.3
Krediler (-)	-0.8	-2.2	-2.5	-4.5	-1.8	-3.2
Net Varlık Edinimi (-)	-0.3	-0.2	-0.2	0.8	-1.3	-1.2
Net Yükümlülük Oluşumu	0.5	2.0	2.3	5.3	0.5	2.0
o/w Bankalar	1.3	-0.3	1.6	-3.1	-1.0	-2.6
o/w Şirketler	-0.7	2.2	1.2	8.0	1.3	4.2
Efektif ve Mevduatlar (-)	-0.3	-5.8	-13.2	-17.4	-31.7	-37.2
Net Varlık Edinimi (-)	0.1	-1.7	9.1	3.5	-0.9	-2.7
Net Yükümlülük Oluşumu	0.4	4.1	22.3	20.9	30.8	34.5
Ticari Krediler (-)	0.9	-1.4	-2.2	-2.9	0.1	-2.2
Net Varlık Edinimi (-)	0.9	0.0	-0.9	6.6	2.9	2.1
Net Yükümlülük Oluşumu	0.0	1.4	1.3	9.5	2.8	4.3
Rezerv Varlıklar	5.1	10.8	-18.6	2.9	-9.2	-3.5
Net Hata Noksan	4.6	2.6	3.1	18.9	10.1	8.2

Ek Bilgi:

Özel Sektörün Toplam Borçlanması 0.8 2.0 0.8 1.1 -5.8 -4.6

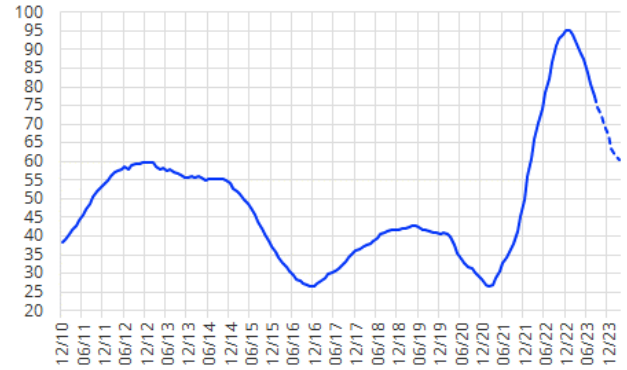
Kaynak: TCMB, Gedik Yatırım

Grafik 4: İhracat – tüketim ve yatırım mali ithalatı (Milyar \$)

Kaynak: TÜİK, Gedik Yatırım

Grafik 5: Enerji ithalatı (Milyar \$)

Kaynak: TÜİK, Gedik Yatırım

YASAL UYARI

Burada yer alan bilgiler Gedik Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından genel bilgilendirme amacı ile hazırlanmıştır. Yatırım Danışmanlığı hizmeti; aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri, mevduat kabul etmeyen bankalar ile müşteri arasında imzalanacak Yatırım Danışmanlığı sözleşmesi çerçevesinde sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler, yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel görüşlerine dayanmaktadır. Herhangi bir yatırım aracının alım-satım önerisi ya da getiri vaadi olarak yorumlanmamalıdır. Bu görüşler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Burada yer alan fiyatlar, veriler ve bilgilerin tam ve doğru olduğu garanti edilemez; içerik, haber verilmeksizin değiştirilebilir. Tüm veriler, Gedik Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan alınmıştır. Bu kaynakların kullanılması nedeni ile ortaya çıkabilecek hatalardan Gedik Yatırım Menkul Değerler A.Ş. sorumlu değildir.